

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **Ing. P. T.**, bytom B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave**, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 5 Sd 105/2006-32 zo dňa 27.11. 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č.k. 5 Sd 105/2006-32 zo dňa 27.11.2006, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie odporkyne číslo X. z 22.2.2006 a vec bola vrátená odporkyni na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím odporkyňa s poukazom na § 65, § 112 ods. 4 a 6 a § 293e zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, znížila navrhovateľovi od 6.3.2006 starobný dôchodok na sumu 9 196 Sk, o. i. z dôvodu iného výpočtu osobného mzdového bodu, a to podľa § 63 zákona v znení účinnom do 30.6.2005.

Krajský súd vo svojom rozsudku dôvodil tým, že neakceptuje právny názor odporkyne, ktorá odôvodňovala svoj postup pri výpočte priemerného osobného

mzdového bodu podľa ustanovenia § 63 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení platnom do 30.6.2005 tým, že nárok na starobný dôchodok vznikol navrhovateľovi pred 1.7.2005, t.j. pred účinnosťou právnej úpravy meniacej výpočet priemerného osobného mzdového bodu, pričom neakceptovanie tohto právneho názoru súd odôvodnil tým, že § 293d zákona č. 244/2005 Z.z. použitie § 63 v znení účinnom od 1.7.2005 neviaže na vznik nároku na dávku (neupravuje použitie tohto ustanovenia zákona podľa toho, kedy nárok na dávku vznikol), ale výslovne uvádza ako rozhodujúce kritérium len tie skutočnosti, či bolo o dávke právoplatne rozhodnuté alebo bolo o nej začaté konanie pred 1.7.2005. Vzhľadom na znenie prechodného ustanovenia k úprave účinnej od 1.7.2005 (§ 293d zákona č. 244/2005 Z.z.) a skutočnosť, že navrhovateľ požiadal o starobný dôchodok žiadosťou zo 4.7.2005 a teda konanie o tejto dávke začalo po 1.7.2005, bol krajský súd toho názoru, že odporkyňa mala pri výpočte priemerného osobného mzdového bodu navrhovateľa pre určenie sumy jeho starobného dôchodku postupovať podľa § 63 v znení účinnom od 1.7.2005, lebo v prípade navrhovateľa nešlo o dávku právoplatne priznanú do 30.6.2005 a ani konanie o dávke nezačalo pred 1.7.2005.

Odporkyňa v odvolaní proti rozsudku krajského súdu uviedla, že nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu. Uviedla, že navrhovateľovi vznikol nárok na starobný dôchodok 1.6.2005. Pri posudzovaní nároku na dôchodkovú dávku a pri určovaní jej sumy je rozhodujúca právna úprava platná v čase, keď vznikol nárok na dôchodkovú dávku a nie deň začatia konania o nároku na starobný dôchodok. Aj podľa odporkyne je ustanovenie § 293d zákona výnimkou z tejto hmotnoprávnej zásady. V predmetnom ustanovení sa však podľa odporkyne výslovne neuvádza, že sa vzťahuje aj na posúdenie nárokov na dôchodkovú dávku v konaniach začatých po 1.7.2005, ak nárok na dôchodkovú dávku vznikol do 30.6.2005. Hmotnoprávna zásada posudzovania nároku na dôchodkovú dávku a jej sumu podľa právnej úpravy platnej v čase vzniku nároku na dôchodkovú dávku týmto prechodným ustanovením, nie je podľa odporkyne dotknutá. Odporkyňa ďalej argumentuje ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého nárok na dávku vzniká dňom splnenia podmienok nároku ustanovených zákonom.

Navrhovateľ žiadal, aby bol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal v konaní podľa § 250s ods. 2 OSP rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V predmetnej veci je nepochybné, že navrhovateľovi bol rozhodnutím zo 7.10.2005 priznaný starobný dôchodok od 1.7.2005 v sume 10 723 Sk mesačne s tým, že výška dôchodku bola vypočítaná z priemerného osobného mzdového bodu, zisteného podľa § 63 ods. 7 a 8 zákona v znení zákona č. 244/2005 Z.z. z úhrnu zamestnania a poberania invalidného dôchodku, ako aj po „správnom zhodnotení vymeriavacieho základu za rok 2004, bola podľa vyjadrenia odporkyne vykonaná správne (oprava) i výpočet priemerného osobného mzdového bodu k vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 63 zákona v znení neskorších predpisov s poukazom na § 273 ods. 4 zákona v znení zákona č. 721/2004 Z.z.“, v dôsledku čoho bol starobný dôchodok znížený na sumu 9 196 Sk, a to rozhodnutím z 22.2.2006.

Odvolací súd konštatuje, že odporkyňa začala nové konanie o vymeranie dávky starobného dôchodku potom, ako sa skoršie rozhodnutie (o sume 10 723 Sk) stalo právoplatným. Možno konštatovať, že odporkyňa začala toto nové konanie z úradnej moci, pričom nie je z jej postupu zrejmé, akým spôsobom boli zachované práva navrhovateľa na oboznámenie sa s podkladmi nového rozhodnutia v súlade s článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Odporkyňa bez ďalšieho rozhodla o spôsobe výpočtu priemerného osobného bodu rozdielne od pôvodného rozhodnutia, pričom na vykonanú zmenu aplikovala § 112 ods. 4 zákona, napriek tomu, že vo vzťahu k výpočtu osobného mzdového bodu nebola dokumentovaná žiadna zmena v skutočnostiach rozhodujúcich na jeho určenie, okrem zmeny pôvodného právneho názoru odporkyne na aplikáciu § 63 zákona tak, že kým v prvom rozhodnutí akceptovala znenie účinné od 1.7.2005 (znenie upravené novelou č. 244/2005 Z.z.) v novom rozhodnutí (ktoré je predmetom prieskumu v tomto konaní), už vychádzala zo znenia § 63 zákona účinného do 30.6.2005.

Vzhľadom na to, že odporkyňa rozhodla o zmene výšky starobného dôchodku navrhovateľa iným právnym posúdením spôsobu určenia osobného mzdového bodu, nie na základe nových skutočností predpokladaných ustanovením § 112 ods. 4 a 6

zákona, je odvolací súd toho názoru, že odporkyňa rozhodla o znížení dôchodku v rozpore so zákonom.

Pokiaľ ide o samotnú právnu argumentáciu, týkajúcu sa spôsobu určenia osobného mzdového bodu u navrhovateľa, ktorý podal žiadosť o starobný dôchodok 4.7.2005, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu. Ustanovenie § 293d zákona, ktorého aplikáciou sa odporkyňa v preskúmanom rozhodnutí ani nezaoberala, jednoznačne upravuje podmienky, za ktorý je možné po 1.7.2005 nepoužiť ustanovenie § 63 zákona v znení účinnom od 1.7.2005. Je to len v prípade, ak dôchodkové dávky boli priznané do 30.6.2005 alebo sa konanie začalo pred 1.7.2005 a nebolo právoplatne skončené do 30.6.2005. V danom prípade, ak aj nárok vznikol pred 1.7.2005, ale nebol pred 1.7.2005 uplatnený a konanie o ňom nezačalo, nemožno á contráριο zo znenia § 293d zákona vyvodiť iný záver, než aký vyvodil krajský súd vo svojom rozhodnutí a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd pritom poznamenáva, že týmto výkladom ustanovenia § 293d zákona nie je dotknutý doterajší judikovaný názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že nárok na dávku a jej výplatu sa posudzuje podľa právnej úpravy platnej v čase vzniku nároku na dávku. V danom prípade sa však na spôsob určenia výšky osobného mzdového bodu použije ustanovenie zákona, ktoré sa neviaže na okamih vzniku nároku, ale na inú skutočnosť, ktorou je okamih uplatnenia nároku.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie krajského súdu, ktorý zrušil rozhodnutie odporkyne, ako vecne správne podľa § 219 OSP potvrdil.

Navrhovateľovi v odvolacom konaní trovy nevznikli, odporkyňa nemá právo na ich náhradu, preto náhrada trov odvolacieho konania nebola účastníkom priznaná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 22. marca 2007

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová